

גם כן כסף

ב פארים הודיע האינטרנל של הוציא מהקטלוג העולמי של נסיונות זיופי שטרות-כסף — שבו מופיעים בין השאר, הדולר האמריקאי, השטרלינג הבריטי, הפולורין ההולנדי, המארק הגרמני, הין היפאני והפראנק השווייצרי — את השקל הישראלי. בהסבירו כי הגיע למסקנה שאפילו השטר הישראלי בעל הערך הגבוה ביותר, הרמב"ם של אלף שקל, אינו מהווה מטרה למויפיימטבע, בהתחשב בערכו הנמוך, המתקרב לתשעה דולר השטר.

הלשון בין השניים

ב חיפה הגישה חברה לייצור מכשירי ניקוי אבן-שניים מישפט על הוצאת הלשון הרע נגד יבואן של מוצר מתחרה, על שתיאר בפירסום של מוצר היבוא את המוצר המקומי, כמכשיר כבד, בלתי-יעיל וגדול. הנראה כאילו נועד לנקות שיניים של פילים או שיניים של קרנפים.

שווה כל נביחה

ב תל-אביב גילה סוציולוג במחקר שערך, שלגבי האוכלוסיה העירונית נחשבת החזקת כלב לאחד מעשרה סימלי המעמד הנכבדים, וכי ההוצאה הממוצעת, על בסיס שנתי, עבור החזקת כלב — כולל מזון, מיברשת, מסרק, אבקה נגד כינים, משורקות אולטרה-סונת (שרק כלבים שומעים אותה) ותרסיס נגד ריח — מסתכמת, לפחות, ב־1500 שקל בחורש.

לא לובשים

לא אוכלים

ב חולון גילה בעל, שהמתין לאישתו שאיחרה לשוב הביתה, כי אין היא לובשת תחתונים לגופה. הוא הרחיק אותה במינת, תבע אותה למישפט גירושין, והצליח לשכנע את השופט, שבהתחשב במינהגי הלבוש שלה אין היא זכאית לדמי-מוזנות.

סיכון מקצועי

ב ירושלים הודה סטודנט שכעת ששימש כמאבטח במעונות הסטודנטים באוניברסיטה העברית, לא עמד בפיתוי שבנגיכה, נטל מן המעונות מיכסי ג'ינס, שעוני-יד, ביגודיספורט, מישפטי-שימש, מצעי מיטה, מיקטורות, ציוד מישרי וזוג נעלייה-עמלות אחר, שסימנה המישרטה כאשר חשדה כי הסטודנט הוא שגנב.

הקצף בחינם

ב נתניה הודיעו יצרני הבירה המקומית כי תיצורכת הבירה בחודש נובמבר 1983 עלתה ב־51% בהשוואה לנובמבר 1982. הם הביעו את דעתם כי הרבר נובע מראשית המיתון במשק, הרווחי מבלי-ערב רבים להמיר ארוחת-ערב במיסעדת-יוקרה בכריך וכוס בירה בפאב, ובמבאי שתיינים מועדים לככר כוס בירה מהחכית, במחיר 150 שקל, על כוס משקה במחיר 500 שקל.

רד אלינו אוירון

ב לוד הודיעה הנהלת התעשייה האווירית כי שווי המתנה שכל אחד מ־20 אלף עובדיה יקבל כשי להח הפסח הקרוב, יהיה 12 אלף שקל, וכי רשימת המתנות שממן אפשר לבחור את השי כוללת, בין השאר, מערכת כלימיטה ושתי מימוכות פוך; סיפורנית (שלחן-כוננית) לנוער; כורסה עם הדום-רגליים; פאטיפון סטריאו-פוני; אורגן חשמלי ושתיי כרמל.

מבקר המדינה קבע:

קציני-צה"ל מסרו מידע סודי למיפעל פרטי

ואיפשרו לו לצבור הון מהזמנה צבאית

מיכליות הזהב

דיעות שהופיעו במדורים הכלכליים החמיאו לחברת הת- כוף החיפאית. בקיץ 1981 פורסם שהחברה קיבלה ממישרד-הביטחון פרויקט גדול, לתקופה של שנתיים, לייצור ציוד תירלוק. בקיץ 1982 פורסמה ידיעה דומה: התכוף המייצר מיכליות להובלת דלק, זפת וכימיקלים, קיבל הזמנות חדשות ממישרד-הביטחון. לעומת זאת, פרק המופיע בדוח מבקרה-המדינה האחרון, אינו מחמיא כלל לחברה. תחת תת-פרק פריטי ציוד וחלפים. בכיקורת על מישרד- הביטחון, מופיע תיאור מרתק של יחסים בין חברה פרטית, מינהל-הרכש של מישרד-הביטחון והיחידה-הצבאית. אשר אין מוזכרים בו פרטים מזהים של מרבית המבוקרים — היא חברת הת- כוף.

מדוע

יחס מיוחד?

מה אומר המבקר, בעמוד 393, של דוח מס' 33? ב־19 נובמבר 1982, העביר ראש מינהל-הרכש לצה"ל שלושה מיכתבים של היצרן, הלא הוא התכוף, ראש מינהל-הרכש ציין כי מהמיכתבים עולה שהתכוף ידע על כוונת צה"ל להצטייד בציוד מסויים, וידע אפילו את מיספר הדרישה לציוד ואת היקף הרכישה, זמן רב לפני שהדרישה נקלטה במינהל-הרכש. ממשך המבקר: "עובדות אלה היה בהן, לדעת ראש מינהל-הרכש, כדי לעורר חשד שליוצרן היתה גישה למקורות-מידע בנושא זה". מי, אם כן, העביר את המידע

בלי זיהוי

למרות שמבקר-המדינה, יצחק טוניק (למעלה), נמנע מזהויו ישיר של המבוקרים והקשורים במבוקרים, עלתה תת-ועדת-הכנסת לביקורת-המדינה על הנושא, והחליטה לבדוק.

פריטי תוכניות ההצטיידות של הצבא, כדי להקל על החברה בהגשת המיכרו למישרד-הביטחון; זהו סיפור מדהים כשלעצמו, אך הוא מדהים שיבעתיים אם בוחנים מיהו החברה ומיהם בעליה. התכוף מתקשר עם מייסדו, יוסף מהרשק, כאמצע שנות ה־70' הורשע בעבירה שחוד לגבי עובר של מישרד-הביטחון, ואשר בוצעה בין השנים 1975-1971. אז עוררה הפרשה תדהמה כללית בציבור, שרדיון לא התאושש מהלם מילחמת יום-כיפור.

ב־19.11.82 העביר ראש מנהל צה"ל שלושה מיכתבים של היצרן, וידע אפילו את מספר הדרישה לציוד ואת היקף הרכישה, זמן רב לפני שהדרישה נקלטה במנהל-הרכש. עובדות אלה היה בהן, לדעת ראש מנהל צה"ל, כדי לעורר חשד שליוצרן היתה גישה למקורות-מידע בנושא זה. מנהל צה"ל הודיע למשרד מבקר המדינה, כי בדיקה פנימית העלתה, שלא הועבר לייצרן כל מידע ממנהל צה"ל, מימצאיה של ועדת חקירה, שמונתה בצה"ל לבדיקת החשד האמור פללו בין היתר המלצה להעמיד אנשים המעורבים בנושא זה על הומרת המעשים המיוחסים להם. מימצאי ועדת החקירה הועברו לחוות דעתה של הפרקליטות הצבאית.

באור הזרקורים

דוח מבקר-המדינה 1983 (גלופה) תיאר את מערכת-היחסים המדהימה — ללא מיכרו ותוך העדפה בורה — בין התכוף, והיחידה הצה"לית שהיתה אמורה לקבל את המיכליות מהחברה שכבר עמדה פעם. אחרי מילחמת יום-הכיפורים, באור הזרקורים השליליים. לבאורה, היה מישרד-הביטחון צריך לנתח את יחסיו עם המיפעל הצפוני. אך לא כך התפתח העניין. מישרד-הביטחון קבע אחרי הרשעה זו כי קשריו עם חברת התכוף החיפאית יכולים להימשך, אם מנהל החברה יועבר מתפקידו. ואכן, מהרשק הועבר לתפקיד יועץ חיצוני לחברה ואילו בנו, יובל, הפך מנכ"ל. הסדר זה הוא שאיפשר לחברה להפוך חברה ציבורית שמינותיה נסחרות בבורסה. כאשר פנו ראשי החברה לרשות לניירות-ערך וביקשו את אישורה להנפקת מניות, התעוררה בעיית ההרשעה הפלילית של אחד המנהלים והוסכם שאם הוא לא ישמש בתפקיד ביצועי, לא תמצא הרשות כל פסול באישור המבוקש להתכוף.

זיכרונות

יוסף מהרשק, מגודל זיכרונות, כפי שצולם בשנת 1975, כאשר הובא לבית-המישפט לשם הארכת מעצרו.

בע"מ, התשקף הראה רווחים-נטו בסדר גודל של מיליוני שקלים עד אותה שנה, ורווחים צפויים גדולים יותר לשנת 1982. בעלי התכוף טענו שהם עומדים בפני התרחבות רצינית ושהם מנהלים משא-ומתן למכירת מתדלקות לחברה האמריקאית גנרל דינמיקס. יצרנית מטוסי האף-16, וידע טכני לחילותי אוויר זרים. אחר כך הם דיווחו על משא-ומתן מתקדם עם הניגרים, בשיטות-חברת כור סחר. לצורך ייצוא מיכליות להובלת דלק וזפת למדינה האפריקנית הגדולה.

מאניפולציות

וספוקולאציות

יך השפיע מידע זה על המיסחר במניותיה של חברת התכוף. חרושת ברזל בע"מ אחת המניות הספקולטיביות שהתרוממה הרבה מעבר לשווייה הריאלי בקיץ 1982, היתה מניית חמישה שקל ערך נקוב של התכוף. לתדהמת רבים קפץ, תוך זמן קצר, שערך של מניית התכוף מ־500 נקודות ל־2000. הרשות לניירות-ערך הודיעה שהיא תחקור חשד לפעילות מאניפולטיבית במניות, ואז החלו נפילות השערים. הרשות הבטיחה אחר-כך לחקור גם את הקשר שבין עליית שער המניות של התכוף וביצוע עבירה על חוק לניירות-ערך כביכול, מצד בעלי השליטה בחברת התכוף.

בכל שנה מגיש מבקר-המדינה את הדוח שלו, ומן המפורסמות הוא שהמיסד, ובעיקר הח"כים, ממעטים לעיין בו. לרוע מזלם של המהרשקים זכתה הביקורת על מישרד-הביטחון לעיון מקיף בוועדת-המישנה לביקורת המדינה, וכך נודע שהמבקר גילה פרטים מדהימים על שיטת קבלת עבודות של התכוף ממישרד-הביטחון ומצה"ל. ועדת-המישנה החליטה שלא לרדת מהנושא ובתוך זמן קצר היא תזמן את הגורמים השונים שהיו מעורבים בצורה צה"ל ומינהל-הרכש של מישרד-הביטחון, ותדרוש שלצר הסקנת מסקנות יוענשו האחרים למעשי ההונאה.